

Les veus de la muntanya

A 'Canto jo i la muntanya balla', Irene Solà narra la història de dues morts cedint la veu a diversos personatges i als elements de la natura

Publicat per Llegir en cas d'incendi

12/06/2019

Álvaro Muñoz. València / @AlvaroMunyo

Abans de llegir una obra sempre tracte de veure què s'hi diu, a la xarxa. Vaig trobar un comentari molt curiós d'un tuitaire que recomanava a ulls clucs el llibre i, quan un li preguntava per l'argument contestava: «no t'ho sabria explicar, però m'ha encantat». Em va semblar curiós, però un cop acabada la lectura puc entendre el perquè. L'escriptora Irene Solà guanyà amb *Canto jo i la muntanya balla* (Anagrama) la 4a edició del premi que convoca la mateixa editorial amb una novel·la de mil veus. És, potser, el fet més definitori d'aquesta, la multiplicitat narrativa.

Sovint no és un fet estrany, veure llibres narrats des de la perspectiva d'uns i capítols diversos amb la dels altres. Però aquí és on entra la innovació de Solà, i això és donar veu als elements de la natura. Ja des de l'inici Solà ens presenta la mort d'un home, en Domènec, que és travessat per un raig en mig d'un dia de tempesta. Solà no solament ens presenta com viu aquesta mort la gent que l'envolta, sinó també què va pensar aquell raig desat a l'interior d'un núvol grisenc que expulsa la seva fúria en forma de ratlla lluminosa i que parteix un ésser humà en dues parts. La naturalitat amb la qual l'escriptora mallenca s'insereix dins dels elements que ens envolten és d'una subtileza aclaparadora. Tota la novel·la ocorre en un petit tros de muntanya, entre Prats de Molló i Camprodon, i atén qualsevol element que se'ns pot ocórrer. A la

Llegir en cas d'incendi (blog) 12/06/19

mort d'en Domènec, hem d'afegir-ne una altra, la del seu fill, l'Hilari, ja vint anys després. Però no solament les persones hi conviuen en aquest indret.

El tuitaire al qual feia referència adés estava confús i era lògic. *Canto jo i la muntanya balla* no deixa de ser la narració de dues morts i la reacció i evolució dels personatges que hi conviuen amb els difunts. Al llibre no trobarem una història gaire complexa, de mil personatges cadascú d'ells amb els seus ets i uts, però Solà narra amb una destresa destacable una història senzilla i la converteix en un passeig deliciós per un llibre que et fa recordar els grans noms de la literatura catalana. Ens és impossible no trobar referències a Mercè Rodoreda o a la Víctor Català, amb un estil més poètic, però unes temàtiques ben compartides. Solà sap fer de la muntanya un trencaclosques, presentant al mateix nivell una dona que una tempesta, que uns bolets, o que un animal. Perquè, tot plegat, a la natura l'ésser humà s'anivella amb els components que l'envolta. Per molt desenvolupada que estigui l'espècie, les nostres vides romanen en mans de trons, de pluges, de moviments o d'un animal que ens ataquí.

El llibre, a més, queda complementat per analepsis, que barregen la realitat i la ficció, la cruesa del pas de les tropes republicanes amb la mitologia de dones d'aigua i la fantasia de bruixes. Tot plegat, l'ésser humà queda, en part, arraconat una mica en pro dels elements que ens acompanyen en aquesta pujada que és la muntanya.
